

Απογραφική Έκπομπή τῆς ἑνωστικῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Πεντικῶν Λοιπῶν

Ἐκπομπή 190 (24-12-1978)

.....

Ἀκοῦτε τὴν ἀπογραφικὴ ἑκπομπὴ τῆς ἑνωστικῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Πεντικῶν Λοιπῶν - Πεντικὴ Ἰσθμὸς - ποὺ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ κτῆσις ἀποστολῆς.

..... τὸ σῆμα σήνει

Ἀγαπητοὶ ἑταίροι,

Ἐπειδὴ ἀπὸ παραμονὴν Χριστουγέννων μέχρι τῆς γιορτῆς τῶν ἁγίων, εἶχεν ἡμεῖς ἕνα ἰδιαίτερον σημεῖον. Δὲν ἐπιμελεῖται μόνον καὶ μὴ ἑκκλησιαστικὴ ἀποστολή, ἀλλὰ καὶ ἑθνικὴ ἐξέλιξη τὴν ψυχὴν τῶν ἑλληνοπεντικῶν.

Ἡ γέννησις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ κρητικοῦ ἀποστολῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἑνωστικῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἐπέκεινται γιὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ γένους.

Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, πέρα ἀπὸ τὴν διάφορα πεντικῆ ἑθνομῆ, ὅπως μετὰ τὴν ἑκκλησίαν, καὶ ἔνθεν στὴν τζέσι ὅλη τὴ νύκτα κλπ., τὸ πνεῦμα ἐφάλλεν τὴν πεντικὴν χριστουγεννιάτικον κἀλῶντα ὑπὸ στίτι ἀπὸ στίτι. Ἡ κἀλῶντα τοῦτο εἶχεν ἰδιαίτερον σημεῖον μετὰ τὸ ἰδιόρρυθμον καὶ ἰδιότυπον καὶ ἐκχόμενον τοῦ, καὶ ἔνθεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν περίοδον.

Χριστὸς γεννᾶται, καὶ ἔνθεν κἀλῶντα

καὶ καλὴ ἕρα καλῆς ἡμέρας

Ἡμεῖς στίχοις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἀποστολῆς ἡ γέννησις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ κρητικοῦ ἀποστολῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἑνωστικῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκχόμενον τοῦ τριγυνοῦ ἀποστολῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἑνωστικῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἄλλο ἄλλο ἐκχόμενον τὸ ἁγίου.

..... Ἰσθμὸς (ἑκκλησία)

Γαμάτη και ό και ζεστασιά ή μέρα τών Χριστουγέννων."Όλοι φοροῦν τό γιορτερό τους και στο κάθε σπίτι, σύμφωνα μέ τιο έθιμο, σφάζουν και ένα πετεινάρι.

Τη Χριστου όλ'άναλ άζνε και τά πετεινάρια σφάζνε

Τά Χριστουγεννα σρομαίονται οι θυμοί και οι παρεξηγήσεις. Τη πρώτη μέρα επισκέπτονται τά σπίτια τών πενυμένων ανθρώπων, αυτός που πενθοῦν βαρείς. Αλλά τά Χριστουγεννα γεννοῦν και την έλπίδα για την επιστροφή πολλών ξενιτεμένων.

. σχετικό τραγούδι

Τά καλανόφοτα καλύπτουν και την πρωτοχρονιά. Ο έρχομός του κινουόργιου χρόνου άποτελεϊ κάθε φορά και ένα κινουόργιο ξεκίνημα.

Πέρα από τά γενικά έθιμα μέ τον Αη-Βασίλη και τά δώρα του, τά τυχεριά παιχνίδια κλπ., την παραμονή τών πρωτοχρονιάς στον πόντο γινόνταν τό καρναβάλι. Ένας όμιλος χορευτών μέ τους λαϊκούς οργανοπαίτες γυροφέρνον μέσα στο χωριό, ύναποριστόνοντας μέ διάφορα έπεισόδια την έκστρεψία του μεγάλου Αλεξάνδρου.

Τά διάφορα φιλοδώρηματα, που έινόνταν στον όμιλο αυτόν, προοριζόνταν για την ενίσχυση της έκκλησίας ή του σχολείου.

Αλλά ες άκούσουμε τό σχετικό τραγούδι για τον καρναβάλι, τή "Ιωμοέρια".

. ΑΥΡ - ΕΡ Π'

Ο έρχομός του νέου χρόνου πλημμύριζε τίς καρδιές τών Έλληνοποντιών μέ άρεϊτα συναισθήματα. Στην καρδιά τών καλλακαριών τό έρωτικό αίσθημα περιέμενε δικαίωση την πρωτοχρονιά.

Καλαντάρτε και νέου έτος, κόν'θά πόλω σε όφέτος

Καλαντάρτε καλή χρονία, κόν'έλ'ός φιλω σε μίον

Τά καλαντόφοτα τεινιώνουν μέ την γιορτή τών αυτόν.
ΑΥΡ - ΕΡ Π'

Στον πόντο ή τελετή κινουόργιου του Έμιλου Στουροῦ, πέρα από τό γενικό περιεχόμενό της, που είναι γνωστό σε όλο τό ντισμερίσματα της χώρας, που σφάζε τό έξής χαρακτηριστικό στοιχείο.

Τό καλλιθέλι, που είχε τή μεγάλη τιμή να πι'ση τον Έμιλο Στουροῦ

στό ναρά τοῦ ποταμοῦ, ἀκολούθοῦσε τόν ἱερέα κατέ τήν περιφορά του μέσα
στό χωριό μετά τήν σχετική τελετή.

Τό παλληκάρι αὐτό ἀναγνωρίζεται ἀπό ὄλους ὡς «ὁ πύξιος καί τυ-
χερός τῆς χρονιάς».

Ἡ τελετή τῶν εἰρητῶν ἀποτελοῦσε καί τό θέμα στήν ὑπομονή τῶν ἑρω-
τευμένων παλληκαριῶν.

Τήν εὐχική κατάσταση ἀκριβῶς ἑνός ἑρωτευμένου παλληκαριοῦ περι-
γράφει ὁ λαϊκός ποιητής μέ ἄξ ὄρατα εἰκόνα στό ἀνιδιουθο βίσιτιχο.

. λυα σὶ ὑπόμρουση

Ἐδ' ἄβαν τό Χριστουγέννα, ἔρθανε καί τό ἄϊτα

ἄνοιξον τό καρδέσο σου, τῆ παραδεισ' τήν πόταν

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Τό πρόγραμμα κλείνει μέ ὄθ ἄξ ὄρατα ποντιακούς χορούς.

. Ο Ρ Γ Α Η Α

Ἡ Πανελληνία ἔδν σις Ποντιακῶν Σωματείων μέ τήν εὐκαιρία τῶν
ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ ἔξου ἔστους εὐχεται ὀλόφουχα πρὸς τοὺς
ἀκροατές καί συνεργάτες αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς Χρόνια πολλά καί εὐκαιρία
κάθε ἀρετοῦ ὄνειρου τους.

. Ἐ Π Η Α

Ἀκούσατε τήν λογογραφία ἐπιτροπῆς τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ποντιακῶν
Σωματείων - Ποντιακή Ἐχώ - πού γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ ἀπόθης μὲτ -
θιξίας.

. τό σῆμα εἴβηνα